

25

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. *Ερωτ. IV, 25/1970*

41

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκέμβ. 1969 / Μάρτιος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... *Μεσοχώριον*
(παλαιότερον ὄνομα: *Πάγα*...), Ἐπαρχίας... *καρδίτσας*
Νομοῦ... *καρδίτσας*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Κυρία*
κου Ζηυρίδων ἐπάγγελμα *Διδάσκαλος*...
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Μεσοχώριον καρδίτσας*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *τέσσαρα (4)*
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον... *Ζηυρίδων Ρίτος*...
...*εἰς κωνίνου*.....
ἡλικία... *63*... γραμματικαὶ γνώσεις *Γεωγ. βολ. κ. σ.*...
Σχοδ. αρχ. εὐ.... τόπος καταγωγῆς *Μεσοχώριον*
... *καρδίτσας*.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων; *δ' ἐν ἑφραναναγύει κτήματα προωρίζοντο διὰ βοσκήν*.....
Ὑπῆρχον αὗται χωρίσται ἢ ἐνηλλάσσιντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα; *ἐνηλλάσσιντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα*
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Ἀνῆκον εἰς φυσικὰ πρόσωπα.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του; *ἢ διανομὴ ἐγένετο μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς*.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφότερας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; ... *οἱ καθεὶς αἰσχολοῦνται εἰς ἀμφοτέρους*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *βέβαιον*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

*δεν ὑπάρχον... φεουδαρχίαν, οὔτε μονα-
στήρια*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-κατόροι κλπ.) ... *Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;* ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) ...

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται : ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι : ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον : ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου τοῦ ἐπὶ ἡγεῖναι δι' ἀνεύρεσιν, ἐργασίας ; ... *δεν ἐργάζονταν... οἱ δὲ οὐκ ἐργάζοντο ἀλλὰ ἀσχολοῦνταν με φεωρρία ἢ υπηροφωδία*

β) Ἐπὶ ἡγεῖναι ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῆς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης, (τριφυλλιοῦ, λαβουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

..... ἐλιπαινόταν με κόπρον αἰγοπροβάτων
καὶ βοῶν

- 2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον, χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Μετὰ το 1950

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; τὸ ἄροτρον ἀρχειμολογήθη -
κε μετὰ το 1950 ἢ σε few μηχανή το 1958 (ἐμπνεύσει)

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; τὸ μονόφτερο ἀρχειμολογήθη πρὶν το 1950

καὶ ἐπαρμολογήθη ἀπὸ Μανραμωμῆ τὸ δίφτερον ἀπὸ

1950 ἢ ἐντεῦθεν καὶ τὸ ἑκατοστὸν αἰσθητὸς τοῦ χωρίου

καὶ τὰ δύο ἐκρημίσθησαν εἰς τὰ ἴδια κτήματα. Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. κοιντὰντρί. 4. ὑν.1 7. σταβάρι. 10. κλειδί. κλειδί

2. Μπόλιο. 5. σπῶδγ. 8. σταβάρι.

3. κοιντὰντρί. 6. κοιντὰντρί. 9. σταβάρι

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;)
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ

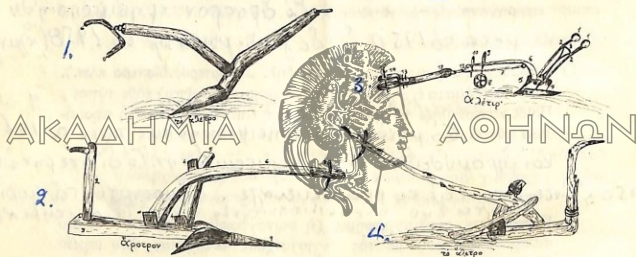
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....

5) Μηχανή άλωνισμού *ἐκρηγμοποιήσ. ἀπ. 1958. 5' ἐν. ἐν. 8' 10"*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

... ὁπισθόδειοι... ἀγ. 9. 25... ἐκρ. 10...

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ; *τὸ ὅλ' ἀρίθ. ③*

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

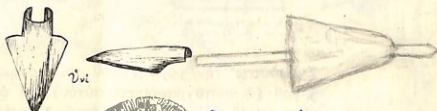
1. <i>Παύλας,</i>	6. <i>ἐκρ. 10.</i>	11. <i>ἀγ. 9. 25.</i>
2. <i>Παύλ.</i>	7. <i>γάντζος.</i>	12. <i>ἀγ. 9. 25. (ἐκρ. 10.)</i>
3. <i>ἐκρ. 10.</i>	8. <i>καὶ. 10.</i>	13. <i>ἐκρ. 10.</i>
4. <i>ἐκρ. 10.</i>	9. <i>ἐκρ. 10.</i>	14. <i>ἐκρ. 10.</i>
5. <i>ἐκρ. 10.</i>	10. <i>ἐκρ. 10.</i>	15. <i>ἐκρ. 10.</i>

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άρίθμησην).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου άρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τήν άροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφορῶν τύπων) καὶ σημειώσατε τήν, χρῆσιν ἐκάστου.

ἦταν μιᾶς μορφῆς. ξι.α. ὅλα τὰ εἶδη
ἐν χωραφιδῶν.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου; Ὀρθογώνιον.
παράλληλόγραμμον (ηερίπου).

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου.

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τήν κατασκευήν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρι, πριόνι, άρίδι, άρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

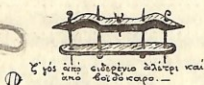
σκεπάρι, (!) σκεπαιεραρι, (?) άρίδα, οριόνι
άρνάρι.

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *ἡμίονοι, ἵπποι καὶ βοδία*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο, (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *δύο ζῶα*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *ἀναγκαιότατος μόνον ἐὰν βοδία*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

1. ζυγός 2. ζεύλες 3. λουριά 4. κλειδί

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

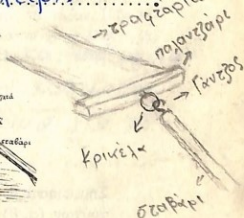
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *ὀνομαζεαὶ... κουλλούρι ἢ λουριά*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *ἀνέκαθεν*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *τὰ ἄλογα τὰ ζεύαντε μετ' ἀλλήλων καὶ τὰ βοδία μετ' ἑαυτῶν*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν, τὸ ἄροτρον.....

Τὸ ζῶον ἔφερε θυγατρίαν. Ἡ θυγατρία συνδέονταν μετὰ χαμᾶρο καὶ τὸ χαμᾶρο μετὰ παλιντζήρι. Τὸ δὲ παλιντζήρι μετὰ ἄλεκτρον.....

ζ. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.
 Σήμερον ἔργωνε ὁ ἀνδρᾶς. Ἡ συνήθεια ἦταν νὰ ὀργωνε ὁ ἀνδρᾶς. Ἐκτός ἀνδρᾶς δὲν ἦν ἄλλος ὅστις ὀργωνε. Ἡ γυναῖκα

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).....
 Ἐν τῷ ἔργῳ τῶν ζυγῶν συνδεαίνε τὰ θυγατρία μετὰ ἄλεκτρον καὶ ἀρῖζε τὸ ὄργωμα.....

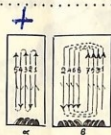
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....
 Τὰ βοδία, μετὰ ζυγόν, τὰ δὲ ἄλογα μετὰ θυγατρίαν.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).
 Μετὰ σχοινί, οἱ ὁποῖοι ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργανον. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

... *Πρὸ πάντων μετ' ἐλεγχέσ. αὐλακί. ε.*
... *ὄψ. εὐ. εὐ. (α.)* ...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μετ' τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργανον τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας, (ἀλλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμις, σταμιές, μεσοδράδες κ.λ.π.) ; *ἐγίνετο καὶ γίνεται μετ' ἐλεγχέσ.*

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; μετ' αὐλακίαν ;

... *χωρίζετο μετ' αὐλακί. ε.* ...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μετ' σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῶται ἄροτρον ; *γίνεται μετ' αὐλακί. ε.*

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάφορις τῶν αὐλάκων μετ' τὸ ὕψος, καθεύως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. *ὄψ. μετ' αὐλακί. ε.*
... *γίνεται μετ' αὐλακί. ε.* ...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. .. *ἐτην. σπορά. γὰρ... εἰς φρία... εἰς. ὄλα. καὶ δημητριακὰ.*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *ἐτην. ἀραιγί. καὶ... ἔργωναν καὶ διβόλιζαν... καὶ τὰ ἔσπερνον... καλλαιμηόκι καὶ τὸ φθινὸν κροῖον ἦσαν... ἔσπερναν... φθινὸν... σιτάρι.*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ὁπως καὶ φθινὸν καὶ δημητριακὰ.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Πρέπει νὰ μείνῃ ἡσυχία ἔτη 5. χρόνια.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *φρία ὀργώματα.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. *τὸ δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; *ὁ δισάκι.*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τοῦ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδῳ, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

Μέσῃν... ἀξάδῃ (ξύλον... εὐ... δηαῖαν...
... ἐξῆν... ἄυρη... εἶχε... ἓνα... εἶδε... κοφτερό.)

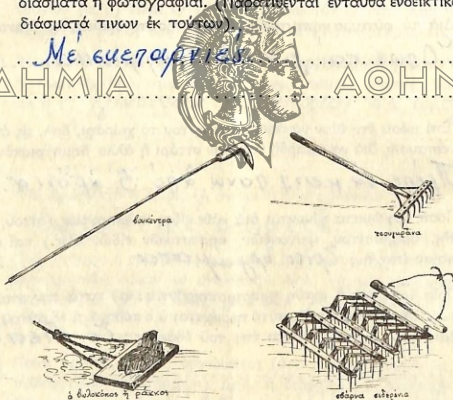
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

Γίνεται... σβάρνισμα...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Μέ... ἐργαλεία...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) **Γιὰ...**
σκάρτορο ἢ σκελετορο... καὶ γιὰ εὐρύλο
το σκαπτή...

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν
Ἡ γυναῖκα τοῦ ζευγῶ ἢ τὰ παιδιὰ τῶν
ἀνδρῶν... ἐνταῦθα... καταλλήλη... ἡλικία...

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους...
ὅσοι δὲ χωράφια εἶναι ἔχον ὀσπρία
ὅπως καὶ εἰς ἀργεῖα...

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ...
ὅσοι δὲ... ἐκτός
γιὰ τὰ τριφύλλα... ἢ ἄλλοι... ἢ ἄλλοι... ἢ ἄλλοι...
ὅσοι...

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως...
καλλιέργειαν... ἐκ... ἀλλοῦ...
(βραγιῆς)

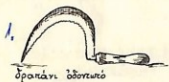
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με, τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Με τὸ δρεπάνι. (εἰς ἐν' ἀρ. 1.)

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων ειδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ἔχον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσε) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).

Με κόσση
(ὡς ἐν εἰκόνι)

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

ἔχον με δοντωτή

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

ἔχον χειρολαβὴν ἔχον ἑνὶ σιδηρῶν
... σκελετῶν... λεγόμενον δρεπάνι...

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αυτά τα θεριστικά εργαλεία; (π.χ. τὰ δρεπά-
νια κ.ά.) Ἐὰν ἔδεικνουν οἱ ἐπιστήμονες...

- 6) Ὅτιο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θηρεϊσμός με τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιδῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ... Δ.Ε.Ν. ΤΗ.Ρ.Χ.Ε. Μ.Ο.Ο.Τ.Ο.Ν......

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο καπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *25. ὕψος... 20-30. ἐφ' ὁποῦ.*

- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

Ονομαζονταν. Εκαρπιάτες.

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμίδες, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; ... οἱ... δ... οἱ... ε...
...ἀφίκων... τὰ χερόβολα ἐπὶ ἐδάφους...

- 4) Πώς τοποθετούνται τὰ δράγματα (οἱ χεiriές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.
Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίεσμα
τῆς χειρός) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφα-
λαὶ τῶν σταχῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ δια-
σταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) . δοσάμενοι
πολλὰ χερόβολα μαζί ὅπου T-15 καίτοι
μεγάλια ὅπου εἶναι εἰς 62 γιν
7 διακατεύθουν

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *Λεγονται δμολιες*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν πὸν
σκαπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπον καὶ ποῖον ; *Θερίζουν οἱ...*
ἄνδρες καὶ οἱ γυναῖκες... ἐπαγγελματίες
δεν ἐρχονται

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρήμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

Πληρώνονταν με μεροκάματο με με
παροχή φαγητοῦ (κυψίμα).

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Δεν χρησιμοποιοῦσαν καὶ ὅλα
προφυλακτικά μετὰ ἀντίχειρα
καὶ χεῖρα ἀντίχειρα μετὰ

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; ..

νε... ν' ἀρχίσουν ἔργον ἢ παρασκευὴν... καὶ
ν' ἀτελειώσουν... ἀμβωσαν.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ...

(Ἀναγράφονται ἐς ἰδιαίτερον φύλλον.)

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶδηον.

Ἄφηνον... ὅπου... ἀκλίστη (καὶ...)
το λεγόμενον ἀποδορὶ... ἐκ... ὁποῖον... ἐκ...
τελος ἔργων... καὶ...
.....
.....
.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

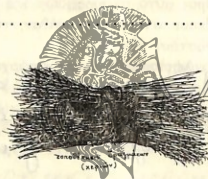
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

ἦσαν ἡμέραι... ἐκ... ἐκ...
... ἐκ... ἐκ...
... ἐκ... ἐκ...
... ἐκ... ἐκ...
... ἐκ... ἐκ...

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· με κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ὁ δέσεως. ἔλαμνε εἰς ἄμφω...
 ...καὶ ἔφκιανε τὰ δεμάτια, τὰ ὅποια
 ἔδενε μὲ τὰ ἴδια σκοινία... φέει ἡρώτα
 τὸ μόνον, τὸ λεγόμενον δεμασία...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Ὁ δὲ ἴδιον μέρος... συγκεντρώνοντο... 6.
 δεμάτια... ἡ δὲ ἀποτέλεσμα...
 ...φάρμακα.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. Ἀρχίζει ἀπὸ τοῦ 1950
 Ἀναίμων. Δάκκους. καὶ μέλα. βλίνον. εἰς
 ἄνεται. μικρὰ καὶ μέλα. ἄνεται. μεγάλη.
 Σκεπάζον. τὸν λαίμω. μέγιστο. χῶμα. καὶ πάνω
 ριχθὼν κοπρὶν.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν.....

Μετσαγι. 3' βυζερνακ.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μετὰ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλί, βίκου); Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. ἔ. χυρὰ δι. α.

τὰ λεχόκενα. τὰ αἰρά. ἐφύτρων. ε. χορτάρι
 τὸ ὁποῖον... ἐκάθον. β. ἐτὴν. κασι. α., τὰ ἄδιναν. ἐξὶν ἡ ἡ
 νὰ γερᾶθῃ. τὸ ἔδεναν. δεμάτια. καὶ τὸ κου. βοιχσῖσαν
 εἰς ἄ. χυρὰ δι. α.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς, καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ά.). ... Μ. 2 τήν. κ. ο. β. α.

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογία, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... *ἔκ. ἐκρηγμ. ο. ποι. σὺ. ε. αν.*...
κ. αν. εν. α. ἐρ. χα. λ. ε. ο. ... φ. ι. α. δ. ε. β. ι. μ. α......

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

... *δ. ν. ν. ε. μ. ε. ν. ε. ρ. ὦ. ν. ο. ι. ε. ο. ... ε. ι. δ. ... ε. ο. ... α. γ. ὦ. κ. ι.*...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος όπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; ...

... *ο. χ. ὦ. ρ. ο. δ. ... α. π. λ. ο. φ. ε. ζ. α. ι. ... δ. ε. μ. η. μ. ο. σ. τ. ὦ. η. ι.*
το. ρ. ο. φ. ε. ε. ο. ὦ. ν. ... ε. ο. ... ε. η. ... ε. ο. ρ. α. ν......

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνάκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος), ἀπὸ τὰς ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι; ...

... *κ. α. δ. ε. ν. α. ι. ε. φ. χ. ε. ... ε. ο.*
α. γ. ὦ. κ. ν. ι. ... ε. ο. ν. ... α. ι. α. ... χ. α. ρ. ι. ε. μ. ὦ. ν. ... ε. ο. ... ε. ο. ρ. α. ν.
ε. ι. ο. φ. ... ε. ο. ι. ... ἄ. χ. υ. ρ. α. ... δ. ε. ν. ... α. η. ε. μ. α. μ. η. μ. ο. ν. ο. ν. ε. ο.
ε. η. ο. ... ε. ο. ... α. λ. ὦ. ν. ι......

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τῷ χωρίῳ; Εἰς ποίαν θέσιν; ...

... *ε. α. τ. α. β. υ. ε. ν. α. γ. ο. φ. ο. ζ. α. ν. ... ε. γ. α. ι. ... ε. ι. ο. φ.*
ε. ο. ... χ. α. ρ. ι. ὦ. ... κ. α. ι. ... ε. η. α. λ. ι. ο. σ. τ. α. ... ε. ι. δ. ... ε. ο......
 ... *κ. α. ρ. α. φ. ι. ε. ν. ... ε. η. α. ε. τ. ο. δ.*.....

- 5) Τὸ ἀλῶνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλὰς οἰκογενεάς, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ ἀνέμου εἰς μίαν διανομήσαν
καθὼς εἶχε τό ἀπὸ τοῦ τοῦ.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; ...
... τοῦ θιῶν καὶ τερμινε... εἰς 20 Αὐγούστου

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνα (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνα (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) ... Ἐπὶ τοῦ πλ. ἐξ. ο.ν.

ἦσαν χωματά λυγὰ καὶ ἦσαν κοί
μερικοὶ πετραῖων.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἅλωναί ἕκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἁλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ ἀμύγδαλος διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων). Σ.Ο. ΕΚΑΡΘΟΡΙΖΑΝ. Ι.Θ.Ι. Τ.Ε.Ε.Ρ.Θ.

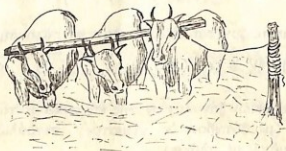
τά λοιπά δε. εἰς τὸ δάκρυον ἐβλήθη
καὶ βόδια.

- 9) 'Η ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἁλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ... ἤταν... καθαρ-
αμένη... ἡ ἡμέρα... σχηματισμένα... μετὰ τὴν
σχηματισμὸν... ἀρχίζαν τὴν ἐπιδαμνηστικὴν ἀλκὴν.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλῳ-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

τὰ ἔβαζαν γὰρ αὐτοὶ τὸν στύλον, ὅρδια...
καὶ μ.ε. τὰ ἐσάχυναν. ἤρδιε τὰ γαίω....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

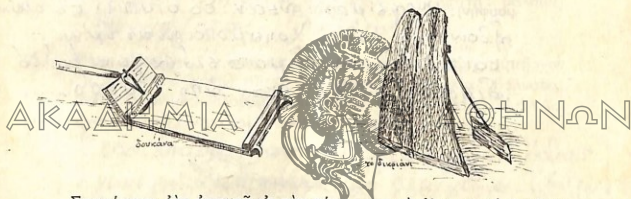
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχρυσίαν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιοῦ ξύλινος στύλος, ὕψους δυο μέτρων (καλούμενος στηχερός,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου εξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἐνὸς τῶν σχεδίων, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

ὁμοίαν ἔχοντα μ.ε. ἀλλὰ τὰ ἐσάχυναν. ἤρδιε τὰ γαίω...
καὶ μ.ε. ὅρδια τὰ ἐσάχυναν. ἤρδιε τὰ γαίω...
ὁμοίαν ἔχοντα μ.ε. ἀλλὰ τὰ ἐσάχυναν. ἤρδιε τὰ γαίω...
καὶ μ.ε. ὅρδια τὰ ἐσάχυναν. ἤρδιε τὰ γαίω...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στύλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικῆς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα) *δα. μ. ἐν. βύδι α*
ζέοντων. με. ζυγ. ό., τα. δε. αλφ. α. συνδ. ε. ρ. ταν. με
αη. ει. ε. s. και... εδ. ε. ο. ταν... και. αη. α. ταν. ε. τ. ο. ταν.

- γ) Ποῦ ἀντί τοῦ ἄλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ά.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχέων τούτων; *ἔχρησ. τῶν ποδῶν*
τῶν ζώων. διὰ τῶν αλμυρῶν. ἐχρησ. αλμυρῶν
τῶν δουκάνων. ἢ αἰσθ. λειωνοχ. ὡς
ἐνωτέρω ἀναφέρεται. ἔχρησ. αλμυρῶν
διὰ τῶν αλμυρῶν. ὅλα τὰ δημητριακὰ
καὶ τῶν ἡραρ. ὡς ἐν τῇ ἐνδ. ἐνδ. ἐνδ. ἐνδ.
εἰς 20 φάδες, ἐν κερδίτῃ.

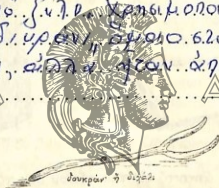
- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;.....

Ὁ ἀλωνισμός ἀρχίζει ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου. μέχρι τῆς δύσεως. Ἐργάζετο. τὸ πλῆθος τοῦ ἐξέμειναν. μετὰ δὲ μεσσημέριον. τὸ ἀλωνισμὸς ἐκτελεσθῆναι. ἀπὸ δευτέρου μεσονύκτιον. μετὰ τὴν ἡμέραν...

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): Χρησιμοποιοῦνται. τὸ δι.υ.α.λ.ι. τ.ε.σ. αὐτὸν πλῆθος. ἔχει. ξύλον. χρησιμοποιοῦνται. ὁ μ.α. καὶ τὸ δι.υ.α.λ.ι. ὁ μ.α. σ.τ.ο. β.τ.ο. γ.α.λ.ι. α.β.ι.ε. τὸ δι.υ.α.λ.ι. αὐτὸν πλῆθος. ἔχει. σ.τ.ο. β.τ.ο. γ.α.λ.ι. α.β.ι.ε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

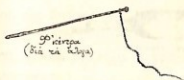

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκρότους στάχους ; ... Χρησιμοποιοῦνται. τὸ δι.υ.α.λ.ι.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Διατάβος δια. εἶχε. τὴν φ'κέντρα. μ.η.μ.η. 2,5-3 μ. δια. δι.τ.ο. β.τ.ο. γ.α.λ.ι. α.β.ι.ε. τὸ κα.μ.ε.β.ι. γ.α.λ.ι.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο κατ' ἡμέραν *πέν. εἰς. καμία. ἀνομάζει. δ. δύν. ἡ. μέραν... ἀ. λωνι. φ. αν... μίαν. μ. ὄν. αν... ἐτρῶσιν.*

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἀχυρά ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)
Ἐπαρμαζεσαι... δι. ὡμα.

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσιπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνάριοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βοδινὰ ἢ αἰγία καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν.

ὅταν. ἐπαρμισθῶσαν τὰ φύλλα, δ. λωνι. γε. δ. ἴδιος. ὁ γεωργός, δ. εἰ. διαφορε. φ. αν. περι. ἴστω. εἰ. ἔβη. φ. αν. τοῦ. ε. λε. φ. ρ. μ. εν. αν. ε. ἀ. λωνι. οἰ. τ. ε. ε. σ. οἱ. ἀ. νο. ὅ. τοι. εἶ. χ. αν. δι. μ. α. τ. α. η. φ. ω. α.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα),
κέν. ὑπῆρχεν. ἄ. λ. λ. α. μέ. ε. αν. ε. υ. τ. ο. σ. ἔ. η. ο. τ. α. φ. ω. α.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

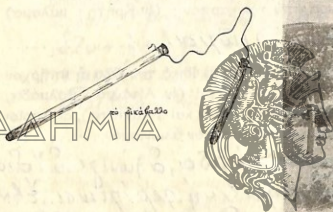
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο κοπανιστοῦ διὰ τὸ κοπάνισμα μικροῦ ἀροῦ δημητριακῶν.

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Ο. κορ. α. ε. ξ. υ. τ. ο. ἄ. λ. μ. ι. ὀ. μ. α. τ. ο. ε. ἦ. τ. α. ν. τ. ε. ὀ. ι. α. ε.
π. ἄ. ν. ο. ἰ. ἄ. λ. μ. ι. γ. ὀ. ν. τ. ε. δ. ἔ. ν. ἔ. ο. μ. ἔ. ρ. τ. ο. ν. τ. ο. κ. ἄ. ν.
δ. ι. ἄ. τ. ρ. α. γ. ο. ν. δ. ι. α.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) 2400. Σο. 1.95.8....

καὶ ἐπερὶ τῆς π. ρ. α. γ. ο. ν. ἔ. γ. ἄ. λ. ο. ν. ἰ. α. ν.

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... Οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες...

ἀ. ν. α. μ. ἄ. γ. ο. ν. τ. ο. ἰ. λ. ε. ἰ. ὡ. μ. α. καὶ μ. α. γ. ἔ. ο. ν. τ. ο. ἰ. δ. ι. α.
τ. ο. δ. ι. λ. ι. ὀ. μ. α. μ. ἔ. δ. μ. ο. ν. ἰ. α. κ. α. ρ. η. τ. α. ὀ. ἰ. α. κ. α. ἰ.
γ. τ. ν. α. ρ. ι. α. γ. ὑ. λ. ι. α.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

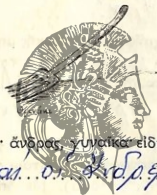
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο... *Ὁ. εὐροδ.*

Ἐ. χεῖ. ε. χ. ἡ. μ. α. ἐ. π. ἰ. μ. η. υ. ξ. καὶ ταροδορεσὺν. εἰς τὸν εὐρ. ὀν., ἐν. α. αἰ. δ. ε. ρ. ο., ὕ. κ. ἰ., τ. ε. ε. υ. ἀ. ρ. ἰ., κ. ρ. α. δ. ε. ν. τ. ἡ. ρ. ἰ. μ. ε. τ. ὁ. ε. μ. α. ρ. ὀ. ν. ν. α. αἰ. δ. ε. ρ. μ. ὀ. ὄ. δ. κ. α. ρ. ρ. ὄ.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

Ὁ. ἀ. ν. ε. ρ. ἰ. ε. μ. α. γ. ἰ. ν. ε. α. μ. ε. τ. ὁ. υ. α. ρ. π. α. ρ. ὀ. ὄ. α. μ. ρ. ἰ. ὀ. ν. μ. ε. τ. ὁ. τ. ὀ. ε. χ. ἡ. μ. α. τ. ὄ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Λι. λ. ν. ἰ. ζ. α. ν. καὶ... ὁ. ε. χ. ἡ. δ. ρ. ξ. καὶ... ὁ. ε. χ. η. α. ἡ. υ. ξ.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

τ. ὁ. χ. ο. ν. δ. ρ. α. τ. α. μ. α. χ. ἡ. α. τ. ὀ. ν. ε. α. ρ. α. χ. ἡ. υ. ν. ὁ. ε. χ. ἡ. α. ἡ. υ. ξ. α. ν. καὶ... ὁ. φ. ὀ. ν. τ. α. ε. μ. ε. ν. ἡ. α. ὀ. δ. α. ν. μ. ε. κ. ὀ. ἡ. α. ν. ο., ἀ. ἡ. ο. χ. ὥ. ρ. ἰ. ζ. α. ν. τ. ὀ. ν. υ. α. ρ. π. ὄ.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα): διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 θίζεται τοῦτο ... *Ξέν. ἐλινετο. ξενερον. κλωνι...*
αμα. διὰ τῶν χύων...

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ά.) ;.....

Ξ. κοδορίθαν. μέ. τήν. βιων. η. α... κοιν. για.
ν. α. ξεχωρίζουν... καλντερεα... τὰ. η. ε. ρ. ν. ο. δ...
βαν... δ. α... ε. ρ. μ. ο. ν. (κόσμινο. με. με. α. λ. ε. ε. ρ. ὦ. η. ε.)

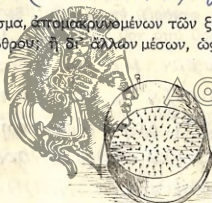
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου: ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

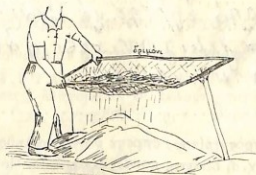
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο πάλαιό δερμάτινο

κάρος ἢ ἀριόλος

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) *Ἐ. καθαρὶσμός...*

*Ἐ. ἐκκαθάριση αὐτῶν... μ. ἐ. τὸ λεγόμενον...
δερμάνι...*

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμός τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; *Ἐ. καθαρισμός... δ. χημικὰ καθαρισμός...*

*εἰς σωρόν... μ. ἐ. Ἐ. δ. καθαρισμός... Ἐπιτομή αὐτοῦ...
ἐκκαθάριση... Ἐ. καθαρισμός... Ἐ. καθαρισμός...
Ἐ. καθαρισμός... Ἐ. καθαρισμός... Ἐ. καθαρισμός...
Ἐ. καθαρισμός... Ἐ. καθαρισμός... Ἐ. καθαρισμός...
Ἐ. καθαρισμός... Ἐ. καθαρισμός... Ἐ. καθαρισμός...*

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. *Ἐ. ἠρώτων... μ. ἐ. ἠρώτων...
μ. ἐ. τῶν καρπῶν... ἠρώτων... ἠρώτων... ἠρώτων...
ἠρώτων... ἠρώτων... ἠρώτων... ἠρώτων...
ἠρώτων... ἠρώτων... ἠρώτων... ἠρώτων...*

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλὰὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *τό... ἄχνα... ἀποδομένη... εἰς...
 ἄχνα... εἰς... χωρὶς... καὶ... μετὰ... εἰς... εἰς...
 βριζάνια... ἢ... ἀποδομένη... εἰς... ἄχνα... εἰς... χωρὶς...*

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;

*Μετὰ... τοῦ... ἀλώνει... εἰς... εἰς... εἰς...
 ἡ... εἰς... εἰς... εἰς... εἰς... εἰς...*

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς· ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

*... ἀναμμα... φωτιάς... γίνεται... εἰς...
 ... πρῶτον... εἰς... εἰς... εἰς... εἰς...*

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

*... εἰς... ἀναμμα... εἰς... εἰς... εἰς... εἰς...
 ... εἰς... εἰς... εἰς... εἰς... εἰς... εἰς...*

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Θέν. εδχε. ιδιαίερη. ονομακεία.....

β'. 1) Ποιοί ανάπτουν τήν πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος ἄλλος ; ...

..Θήν. ἀναβαν. παιδι. α. καί. μαρίτσι. α.....

..ή. α. ι. υ. ι. α. η. μέ. χ. ρ. ι. .. ρ. ο. .. έ. τι. υ. ..

2) Ποίος ή ποίοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. δια τήν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπό ποίον μέρος ; ..

..αὐτοί. η. α. .. ἀναβαν. ε. η. φ. ω. τ. ι. α. .. μέ. ξύ. λ. α

.. δ. ι. υ. α. τ. ο. υ. ..

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

..κάθε. η. α. ι. δ. ι. η. α. .. έ. η. α. ι. ρ. ε. μέ. ρ. ο. υ. .. ε. τ. η.
φ. ω. τ. ι. α. .. έ. φ. ε. ρ. η. ε. .. α. η. ο. .. ε. θ. ι. τ. ι. .. ε. ο. υ. .. δ. ι. α. φ. ο. ρ. α
ξύ. λ. α. .. καί. .. καί. .. έ. θ. ο. ρ. ο. υ. .. ο. υ. ρ. ο. ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι εις κάθε τόπον δια κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι επικλήσεις, εἴδικα, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος. '

Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα
..ε. ο. .. ἀ. ν. α. μ. μ. α. .. ν. α. .. η. η. δ. α. η. .. μέ. ε. η. β. ε. ι. ρ. α. ε. η. φ. ω. τ. ι. α.
καί. κα. θ. .. έ. ν. α. ε. .. η. α. η. η. δ. ο. ι. ε. ε. έ. λ. ε. ρ. ε. ι. ...

..ε. ε. .. Μ. α. ι. η. ε. β. ρ. ο. ι. ν. ε. ι. , .. Α. η. ρ. ι. λ. η. β. ρ. α. ι. ν. ε. ι. , ..
.. μ. α. ι. ε. τ. ρ. α. .. ν. α. .. μ. ή. ν. .. α. ν. ε. μ. ε. ι. ν. η. .. ε. ε.

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπό τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

... .. ε. η. η. δ. ο. ι. ε. α. η. .. ω. ε. .. α. η. η. ε. ε. ρ. ω. .. α. η. α. φ. ε. ρ. ε. -
.. ε. α. ι. καί. α. ν. .. ε. η. χ. α. ι. ε. .. χ. ο. ρ. ε. ν. α. η. ...

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . .

ὅπως ἀπό τῆς φύλας δὲν ἐχάσαν
διήρσα ἄλλα.....

- 4) Καίονται (ἢ ἔκαιοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....Τὸν εὐαγγέλιον 2^ο ομοιύματα.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερή περιγραφήν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

[illegible]

1. ΒΕΛΟΥΧΙΜΟΥ ΠΕΝΤΑΜΟΡΦΟ

Βελούχι μου πεντάμορφο κόξυς ζωγραφισμένο
 λυύσε τέ χιόνια γρήγορα νά χαρταρίση ο τόπος
 νά βγεῖν οἱ βλάχοι στό βουνό, νά βγεῖν κι οἱ βλαχοπέδες
 νά βγεῖν καί τό βλαχόπουλο λαλῶντες τή φλογέρα
 λαλῶντες καί σφυαρίζοντας καί φιλοτραγουδῶντες.

2. ΧΕΛΙΔΟΝΑΚΙ ΘΑΓΙΝΩ

Χελιδονάκι θά γίνῳ στήν Ἀρεπιά θά πῶ
 καί ἐκεῖ θά πῶ νά πεντρευτῶ, νά πῶ ἕναν ἄραφή
 νά στέκω ἄραφή νά τόν κερνῶ, νά τραγουδῶ νά πίνω
 νά στέκεται νά τόν ρωτῶ, πῶς πιάνεται ἡ ἀγάπη.
 Ἀπό τό μῶτις πιάνεται στό χεῖλη κατεβαίνει
 καί μ' ὁπό τέ χεῖλη στήν κορβιά νά βγαίνει καί δέν βγαίνει
 σὺν ρίζες δέντρων ἔβγαλε, σὺν πλατάνους ἀνατείνει.

3. ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΡΙΣΜΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

Θερίζει ο Γιάννης μοναχός καὶ μοναχὸς τὸ δένει
 σκυφτὴ νά πάει τὴ χερσὶ καὶ ὀρθὴ τὴ γερμίζει
 Τ' ἔχεις Γιάννη μ' καὶ χλίσρεσαι καὶ ὀρθοὺς μαῦρο δόκρο
 εἶναι γυναῖκα μ' ἄρωστη τῶς δώδεκα χρόνιο
 Γυρεύει ἀπὸ λόγῳ τυρὶ καὶ ὁπό ἀργιολοὶ γόλε
 καὶ ὥσπου ν' ἀνέβω στό βουνό νά κατεβῶ στὸν κόμπε
 νά φιλέσω στρεῦγγα τοῦ λαγοῦ ν' ἀρμέξω τ' ἀργιολοὶ
 καὶ ὥσπου νά πάω νά τὴ βρῶ, τὴ βροῖσω πεθεμένη.

4. ΚΟΡΗ ΑΡΡΩΣΤΗ

Πέρε στό πέντε μῶμερα στό ἀφάτο τόλιθόρι
 ἐκεῖ ἦταν κόρη ἄρωστη, βρειό γιὰ νά πεθάνη
 καὶ ἡ μάνα της τῆς ἔλεγε καὶ ἡ μάνα της τῆς λέγει:
 "Σήμω κόρη μ' κι ἄλλαξε καὶ βάλς τέ καλὰ σου
 Οἱ συμπεθέροι ἔρχονται, ἔρχονται νά σε πάρουν"
 Δέν ἦσαν καλῶς ἦθανε καλῶς καὶ νά κοπιᾶσουν
 βέλτους νά φῶν καὶ νά πιεῖν, νά φιλοτραγουδήσουν
 καὶ ἀλλόξετε τὴ μικρότερη καὶ δόστε την νά πᾶ.